

משרדי יונג יידיש

רחוב דב הוז, 30 תל אביב 63416
קבלת קהל: ימי ב' וד' 11:00 עד 16:00
טל: 03.5290442 פקס: 03.5298660
yung@yiddish.co.il

יונג יידיש – ירושלים YUNG YiDiSH Jerusalem

רחוב ירמיהו, 52 Yermiyahu St.

Jerusalem 94467 רוממה ירושלים

טל: 02.5001395 (בימי ה' 19:00)

03.5290442 (בשעות העבודה)

דבר קטן

חודש סיוון תשס"ד * יוני 2004

חברים ואורחים, נכבדי יונג יידיש, אני מאושר לדווח לכם שוב על אירועי הקסם במרכז שלנו בירושלים: **שש** אירוע פורים תקף השנה את יונג יידיש מכל החזיתות, ר' מגדל השתיל מחלפות ורודות ובעזרת דער קליינער (עבדכם) הוזיר התורכי שם פעמיו לירושלים ובאמתחתו המגילה. לפני כן עוד אבישי פיש ורות לעווין כשני ליידיס משנות ה-40 ההוללות, הפליאו בשירים ומערכונים. כניסתו המאוחרת של ר' מגדל, מפאת רכב המרכבה שלא התניע ושוב האשים את התורכי, לא העיבה על סרט הסלפסטיק ומיד התחיל הרבי שליט"א, לשזר מדרשים, מגילה, פרויד, האחים מרקס ומה לא...שעה שלמה שך מרגליות ורזי דרוזין - ושתי עלתה לבמה (סיוון סלאפאק המקסימה שלנו) ודרשה כבוד מאחשוורוש. המלכה אסתר (המלכה ויקי אש) הביאה את כולנו לשיכרון חושים עם ריקודי הבטן, והוזיר התורכי שניסה לתרגם את המגילה והתגלה כאנלפבית גמור. ולאחר ששככה הסערה, פולינה בלילובסקי מחופשת לאיש הכפר ביצעה במקוריות את "לו הייתי רוטשילד" והשמחה הייתה גדולה בחצרות מלכות יונג יידיש...

שש העונה היה דגש לשירת היידיש באמצעות הסדנה שפתחנו: "צוהר לעולם הקסום של השיר היידי" בהנחייתו של המאסטר אבישי פיש. החל משירי ערש ואהבה, דרך שירי חתונה ועד בלדות ושירים חסידיים. הצלחת הערבים, הביקורות האוהדות, הביאה את יונג יידיש להחלטה להוסיף עוד הרצאות גם בעונה הבאה. **שש** זו השנה השביעית שנערך קורסי קיץ בידיש באוניברסיטת וילנא שבליטא. בשיתוף עם המכון היידי בוילנא, נערך ערב מכובד וקסום עם דמויות מרכזיות שסיפרו על וילנה: אברהם קארפניוביטש ז"ל, שרה לפיציקה ורחל מרגוליס. גם מנדי קאהן שעומד בראש המכון היידי בוילנא וקורס הקיץ ופולינה בעלילובסקי סיפרו על העיר ולימודי הקיץ כמו גם החוויות הקסומות והכאובות משם. יומיים לאחר האירוע המיוחד נפטר אברהם קרפניוביטש ולדידינו זו הייתה שירת הברבור שלו וזכינו לראותו במלוא הדרו אצלינו, יהי זכרו ברוך. **שש** אירוע קסום נוסף שבוע לאחר מכן היה כאשר יונג יידיש אירח את ריקי שווארץ מלונדון ויחד עם אביה טומי שווארץ שרו את השירים האהובים בידיש, ואף ראפ בידיש ושירים אישיים מפי ריקי, עונג רב היה לי אישית כאשר הצגתי את "ביי מיר ביסטו שיין" לקולה הערב של ריקי. לאחר מכן עלתה כוכבת הבית שלנו הלא היא סיוון סלאפאק ששרה בלוח וראפ ומנדי שהפליא במחרוזת לקראת צאת הדיסק שלו ושל להקתו "יידיש אקספרס". **שש** קברט רב גוני וחדשני בניהלו המוסיקלי של אבישי פיש ובכיכובה של רות לעווין עלה על בימת יונג יידיש ל-3 הופעות, הראשונה יומיים לפני פסח, בשעה שפיליפ שפירגלאס עדיין מקרצף ומכשיר הכל וחנהלה שמפקחת צמוד על כל פירור. "די בלויע קאץ" שירים אמנותיים, שירי רחוב ותיאטרון, וודוויל שנות ה-30. **שש** תענוג צורף. **שש** פסח שני נחגג השנה ברוב הוד והדר ביונג יידיש, כאשר ארחנו 70 איש שכללו אף עולים מצרפת. ר' מגדל קרא פרקים נבחרים מההגדה, סעודת החג לא ביישה אף מסעדה יהודית משובחת (געפילטע פיש, בורשט, מרק עוף אמיתי מבית מדרשו של מגדל, פשטידות וקוגלים). תודה מקרב לב לדבורה שכטר וסמדר מסטרמן שתרמו את הקוגלים ולכל צוות יונג יידיש שהכינו את כל השאר...

שש "לזכר יהדות אירופה", יום השואה השנה צויין בסימן של קריאה מתוך כתביהם של כצנלסון, צייטלין והצגת תמונות של ווישניאק ואלטר. גם המשתתפים הדליקו נירות, נזכרו בקרוביהם, מי בשקט, מי במילים ומי בשירים נוגעים כמו סיוון סלאפאק. נופך מרגש עלה כאשר דיבר מנדי קאהן על אביו ז"ל ומורשתו. הזדמנות להיזכר בכאב כמו גם למצוא נחמה בעשייה ובאהבה. **שש** יום העצמאות ה-56 למדינת ישראל נתן הזדמנות לקרוא ולשיר מורשת חשובה אחרת זו של נפתלי הרץ אימבר מחבר "התקווה" ולעמוד על מילותיו. ג'ניה פייערמאן עיננה את הערב בשיריה. "פארברענגעניש" חגיגי אמיתי. **שש** כמה שיתופי פעולה נולדו ביונג יידיש: ערב סיפורים עם ז'אן ז'אק פדידה מספר סיפורים ומוזיקאי מצרפת שהקסים אותנו, כמו בסיפוריו כך גם בקסמיו, ור' מגדל שעקב אחריו ותרגם סימולטנית ליידיש ובתאטרליות קסומה את סיפוריו המופלאים של פדידה, מאפריקה, אסיה והמזרח הרחוק. ערב ענוג של קסם אמיתי, הייתי לדקה בסרט "שעת הצוענים"... **שש** שיתוף פעולה נוסף יהיה לרגל שבוע הספר עם "חותם" ו"קשת" התומכים בהפקה מיוחדת ביונג יידיש: ערב מיוחד ומהנה עם ד"ר יוסף גורי לרגל צאת סיפורו החדש "לאָמיר הערן גוטע בשורות" אוסף מקסים ומגוון של קללות וברכות בידיש, ובנוסף ערב אומנותי ברמה גבוהה עם אסתי סבידנסקי ומנדי קאהן. משובב לב ממש. **שש** מופע מיוחד במינו, כזה שלא רואים כל יום ובפרט ביונג יידיש סימל את מה שרבים מאיתנו כבר חוו

יונג יידיש, כמרכז שמקבץ בתוכו תרבויות מרחבי העולם, מזמין את הטריו הירושלמי: ניגוני מרוקו, הזוכרת את ספרד ונכספת לירושלים. קונצרט מדהים עם אומנים מהשורה הראשונה: אסתי קינן, ארמונד סבח ואורן פריד. **שש** הרוחות במשרד לא שקטים בחודשים אלה, אוספים מכובדים מרחבי הארץ הוסיפו להגיע ובעזרת תושייתם כמו גם של פיליפ מנדי ועבדכם הצלחנו להרים את קרן האיסוף לשיא חדש, מעזבונו של שמעון קרנץ מעפולה, אסנת יותם מערד ועוד כהנה וכהנה... **שש** תודות לגב' רחל קורקידי חברת יונג יידיש בירושלים שמשיכה לקטלג כעת בספריה החדשה שלנו בתל אביב. **שש** ביקורו של התיאטרון הרומני מבוקרשט לא פסח גם על יונג יידיש, פגישה שנערכה בין מנדי קאהן לבין שחקני התיאטרון קרמה חברויות חדשות ואוירה ענוגה משהו. **שש** וכך חברים יקרים, הגענו אל סופה של עוד עונה מוצלחת רב גונית ומיוחדת שכרכה בתוכה מיוזג תרבויות, ראש צעיר ותוסס, הרצאות חוויותיות, וקסמי יצירה. "יונג יידיש" המרכז לספר היידי שהחל דרכו כספריה קטנה האוספת כרכים בידיש הגיעה בעזרתנו כולנו, לאשנב קסום אל עולם עשיר בתרבות, השכלה וחדוות היצירה. תודה ליו"ר מנדי קאהן שללא תעוזתו יונג יידיש בכלל לא היתה קיימת...

מעבדכם הנאמן,

אבי קטן המכונה דער קליינער

יונג יידיש מארה
 יליד מרוקו, ילידת איטליה ויליד ירושלים
 שלושה יוצרים, שלושה כלים, שלוש שפות
אסתי קינן עופרי
ארמונד סבה
אורן פריד
 מנגנים את מרוקו, הזוכרת את ספרד, הנכספת לירושלים...

מופע מוסיקאלי רבגוני ומרשים החושף את מסורות המוסיקה של יהודי מרוקו: שירת הנשים הספרדיות מצפון מרוקו בלשון החאקיתיה (שפת יהודי צפון מרוקו), שירה בערבית-יהודית מרוקאית, והשירה הקלאסית בעברית.
 פון מאראקאנער יידן
 אויפגעפירט דורך דעם באַרימטן ירושלימער טריאָ
 פון מאראקאנער יידן

מוצ"ש
5 יוני
2004
21:00
 30 רח 40 רח

יידיש בשבוע הספר העברי
 לרגל יציאתו לאור של ספרו החדש של
ד"ר יוסף גורי
 האוניברסיטה העברית ירושלים
 וועט האַלטן אַ רעפּעראַט וועגן זײַן ניִי בוך
"לאָמיר הערן גוטע בשורות -
ברכות וקללות ביידיש"
 הרצאה לאור נרות, עם כיבוד של יי"ש ודג מלוח.
 האירוע מתאים גם לאלה שאינם מבינים יידיש.
 אַ ייִדישער קאַנצערט פֿון
אסתי סוידענסקי & מענדי קאהן

בסיוע

חוטם
 חוויה | תרבות | מקום
 הפקת איחוי התרבות בשבע השפות העבריות
hotam@hotam-ltd.co.il

יום ה'
דאָנערשטיק
10
יוני
 2004
21h00
 20 רח

חברים וידידים יקרים!

אירועי יונג יידיש העונה, 40 במספר, כללו קונצרטים, ערבי הרצאות, מופעי פולקלור ושירי אומנות ועד לסגנונות יידיש חדשניים כמו בלוז וראפ, אירועי חג וזכרון, ערבי ספר וסיפור, מופעי יידיש אותנטיים וערבי מיזוג תרבויות, טיש"ם ופאָרברענגענ"ם, כל זה ועוד מצאו מקום ביונג יידיש, באווירה של פתיחות ושל חדות אנוש ויצירה. העונה גם אספנו כ-8300 מספרי יידיש וסדרנו אלפביתית עוד 6450 ספרים על מדפי יונג יידיש בתל אביב.

העונה השביעית הנ"ל, בעזרתכם, ובעזרת המוסדות התורמים, המשכנו לתת צוהר ליצירת היידיש, להנחלתה באמצעות איסוף הספרים והפקת אירועים. גם החנות שלנו שנפתחה העונה צלחה גם היא ומכרנו קרוב ל-200 כותרים והמכירה עזרה מעט בגיוס כסף להוצאותינו הגדולות. אכן, השנה העלו לנו את שכר הדירה, הן בירושלים והן בבית ליוויק, וגם הוצאות העמותה עלו... ואיך עומדים בענין הכנסות?

29% של התקציב מכוסה ע"י קרן רבינוביץ לאומנויות תל-אביב במענק ע"ש מאַנגער. תודתנו העמוקה לגיורא עיני וכל העוסקים במלאכה.

19% מהתמיכה מגיעה אלינו מהרשות הלאומית ליידיש בראשותו של מלך זיו, התומכת בעיקר בתשלום לאומני "יונג יידיש" המופיעים על במתנו. אנצל במה זו כדי להודות להם מקרב לב על כל שהם ממשיכים להוות תמיכה לבניית מעשי ידנו.

15% הכנסה יש לנו מהכנסות של ערבי תרבות, ממכירת מוסיקה וספרים. 12% מהווים החברים היקרים שלנו, התומכים ותורמים למען המשכיות המפעל החשוב שאנו עוסקים בו והנכם העמוד שמחזק אותנו לא רק כלכלית אלא בראש ובראשונה רוחנית כאשר הנכם פוקדים את המרכז.

9% מהתמיכה מגיעה אלינו מקרן לרנר ע"ש אברהם לרנר זכרונו לברכה, אך השנה מפאת סיבות שאינן מובנות לנו הפחיתה הקרן את מענקיה ליונג יידיש לחצי, בשעה שפיללנו להגברת תמיכתה. וכך נוצר פער גדול שמקשה עלינו במיוחד היות והיא הייתה אחת מהתקוות העיקריות להתחדשות העשייה התרבותית היידישית בישראל.

כשמחשבים את הכל, אנו עדיין בגירעון, וזה עוד לפני ששילמנו שום משכורת או משכורת חלקית לכל העמלים נאמנה, יום יום, על המפעל התרבותי הייחודי הזה הנקרא "יונג יידיש".

לכן על כולנו להודות עמוקות לכל מתנדבי יונג יידיש: פיליפ שפירגלאס, התאורן-סדרן-צלם-מעצב-איש מחשבים וקייטרינג, ועוד כהנה וכהנה, אבי קטן הקורדינטור של בכל מכל כל המקדיש את רובו ככולו ליונג יידיש באמונה וחדורה, רחל קאָרקדי המסורה ליונג יידיש מזה כמה וכמה שנים ושעכשיו גם מסדרת את ספריית תל אביב, לאידי פרידמן, שנרתמה לעזור בגיוס משאבים ליונג יידיש, חנה שפירגלאס העוזרת בשקט מאחורי הקלעים, ברינדיל קעשיר ולאזאר לובערסקי העוזרים בקטלוג הספרים, ולכל חברי הועד: פיליפ ברנדיס, מיכל גוברין, פייר קלושנדלר, שלוחה סגל, דן דראי ובכלל לכל העוסקים במלאכה הקודש....

מי יתן ויונג יידיש תמשיך לאסוף ספרים, לעודד יצירה, לתת במה לאמנים ולהוות מקום מפגש ויצירה, בחווה ואהבה..... וכשאני רושם "מי יתן?" זאת לא שאלה רטורית, זאת בקשה....

אָ יישר כוח און זײַט געזונט און שטאַרק ולהתראות באירועים ובסיום!

מנחם (מנדי) כהנא

בכבוד רב, יו"ר ומייסד יונג יידיש,

יונג יידיש
 עמותת שהוקמה
 ביוזמה צעירה כל
 לשמר ספרי יידיש
 וספריות
 לעורר ענין בעושר
 התרבות
 לאוגן אירועי
 תרבות ולמוד
 לעורר יצירה ולחדד
 חשיבה
**בטוב טעם
 ודעת**

יונג יידיש
 אָ אַרגאַניזאַציע
 אַרײַנפאַשטעלט אױף
 יונג אינציאטיוו
 כדי
 אַרײַנפאַרמאָלען און
 אָפּהאַלטן ייִדישע
 בילדער און
 בילבֿיאַטעקן
 דערוועקן
 אױפֿמערקזאַמקייט
 און אינטערעס פֿאַר
 ייִדיש
 אַרגאַניזירן
 קולטורעלע און
 קינסטלעלעשיגע
 אַמפּערעזעס
 ☆
 דערנומיטן און
 פֿאַרשפּרײטן
 ייִדישע
 שפּעאַלשאַקייט
**בטוב טעם
 ודעת**

חבר, תהיה חברי..... שטעלט צו אַ פלייצע....

יונג יידיש, עמותה רשומה ברשם העמותות (58-021-411-2) קיימת ומתקיימת ע"י נדיבות חבריה. עזרו ל"יונג יידיש" להמשיך. בארגון תוכניות ואירועים, באיסוף וסידור הספרים. תמכו. קבלו את עלון התוכנייה ותוכלו ליהנות בהנחה ממגוון אירועים. עודדו צמיחה משמעותית ומרעננת לתרבות ישראל.

שילחו נא תרומתכם + פרטים ל: **יונג יידיש, רח' דב הוז, 30 – תל אביב 63416**. כל תרומה תקבל בברכה ותאושר כחוק.

צ'קים ע"ש יונג יידיש

דמי משלוח לעלון 60 ש"ח

חבר ----- 180 ש"ח

חבר תומך ---- 360 ש"ח

חבר תורם ---- 500 ש"ח

חבר נגיד ----- 1000 ש"ח

תרומה ----- ש"ח

שם נאָמען.....

כתובת.....

אַדרעס.....

FAX.....

EMAIL.....

תרומתי הוא לזכר\לכבוד.....

35 45

די בלויע קאץ

החתול השחור

א פאָעטישער-טעאָטראַלישער-
 טשאַרעלסטאָן קאָבאַרע
 מיט זינגערין רות לעווין
 פּיאַנאָ און רעזשי: אַבישי פּיש

קברט יידיש עם שירי צ'רלסטון ותיאטרון
 עם הזמרת רות לווין
 בימוי וליווי: אבישי פיש

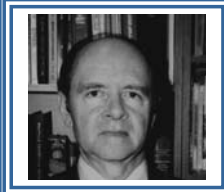
יום ב'
 מאָנטיק
14
 יוני
 2004
 21h00

רות לעווין

אבישי פיש

יום ה'
 דאָנערשטיק
24
 יוני
 2004
 21h00

תם ונשלם סעזאָן ז' דיונג יידיש

שמחת הסיום והגיגת ההמשך

מופע של מיטב האומנים
 ברכות ודברים טובים
 שיח ושמחת רעים

35 45

